

TELEGRAFUL ROMÂN.

Nr. 43. ANULU XII.

Sabiu, in 31 Maiu 1864.

Telegrafulu iese de doua ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Diet'a transsilvana.

Siedintia din 23 Maiu (4 Iuniu) 1864.

(Continuare si capetu.)

Purcediendu-se la punctulu 1 din proiectulu lui Herbert, acel'a e sprijinitu forte tare in centru (Sasi), ear din partea stanga (Romani) nu se radica nimenea pentru sprijinirea lui.

Comissarul regescu de Papp combate propunerea lui Herbert ca un'a, ce lovesce in constitutiunea patriei si e incontr'a diplomei din 20 Octobru 1860, in fine ca un'a ce are tendinta de a rumpe Transilvania de catre coron'a St. Stefanu. Recomanda si apera proiectulu regimului; observa unele la cuvintele lui Br. Salmen si Manu, si promite din partea regimului, ca acest'a va aduce unu proiectu de lege despre organizarea judecatoriilor inferioare.

Mitr. Conte St. Siolutiu espune mai antaiu, cum de reu e organizata si mentinuta justitia inferioara in patria noastra, si cate rele pagubitoare provinu de aci. Aru fi forte de doritu, dice mai departe, ca regimulu sa fia adusu mai antaiu unu proiectu de lege pentru mai bun'a administrare a justitiei de josu, de ore ce aici se iau informatiunile, si de ore ce fiindu informatiunile rele si rumpendu-si unu procesu gramazii la instantiele inferioare, acel'a in instantiele de susu cu anevoa se mai pote re'ntregi si indrepta. Dar din increderea cea mare, ce o are in inaltulu regimu, se invoiesce a se lua acumu la desbatere proiectulu de lege privitoriu la infiintarea unui tribunalu supremu transsilvanu; cu aceea in sa nu se pote impac'a, ca tribunalulu acest'a sa se asiedie afara de marginile Transilvaniei; caci densulu e Episcopulu unui poporu seracu, ale carui interese si in privinta justitiei trebuie sa le apere. Crede, ca si accia, cari lipsescu astadi din dieta, voru fi totu de parerea aceea, de carea suntu Romani din Transilvania: ca tribunalulu acest'a pentru Ardelu, sa remana inlauntrulu Ardelului. Acest'a in sa o pretinde si diplom'a din 20 Octobru 1860, si biletulu de mana alu Maiestatei Sele catre cont. Rechberg din 20 Octobru 1860, cari suntu bazele vietiei nostre cele noue de statu, si cari ambe garantéza autonomi'a Transilvaniei in acesta privintia. Chiaru si Maiestatea Sea in cuventulu de tron din 1863 a recunoscuta autonomi'a Transilvaniei, si diet'a a rezervatu tieri dreptulu acest'a in reprezentatiunea adresei. — S'a disu din partea minoritatii comitetului, ca tribunalulu acest'a sa fia elocatu acolo, unde e resiedintia principelui. A deveratu, ca Domnedieu au impreunatu sub sceptrulu casei habzburgico-lotaringice multe tieri si popore; dar Imperatulu ca principe alu Transilvaniei e independente de regele Ungariei si de Imperatulu Austriei. Prin crearea acestui tribunalu nu se va slabi nici decatu tari'a Austriei, carea densulu doresce sa deie Domnedieu sa fia cea d'antaiu putere in Europ'a; dar independentia tieri sa nu se pericliteze nici decatu. — S'a disu mai departe, ca judecatori'a acest'a statorindu-se in Transilvania, va fi espusa influintieloru patimiloru nationale, si nu-si va poté pastra independentia aceea, carea este atributulu unei judecatorii. Densulu nu o crede acest'a; din contra e convinsu, ca Maiestatea Sea va denumi la acestu tribunalu barbati drepti, solidi, tari de caracteru, cari voru judeca cu aceiasi imparialitate, ori voru fi in Vienn'a, ori voru fi in Transilvania. In fine repetiesce, ca judecatoriile suntu pentru poporu, pentru omulu debilu si seracu, care trebuie sa-si caute dreptulu seu, si care aperarea cea mai buna trebuie sa si-o afle in justitia, cu atat'a mai vertosu, ca locuitorii Transilvaniei cea mai mare parte (Romani) suntu cetatieni noi ai patriei, pre cari densulu i socotesce ca penisce fosti orfani. Ei adeseori trebuie sa alerge pela judecatorii, d'abia avendu in straitia putina mamaliga; ce voru face acesti

omeni seraci, candu tribunalulu supremu s'aru stramuta la Vienn'a! Sprijinesce dar din tota inima propunerea comisiunei; ca tribunalulu supremu sa fia acolo, unde este Guvernulu tieri. (Acclamatii in stanga.)

Budaker in cuventu mai lungu pentru siedintia tribunalului in Vienn'a, fiindca judecatorulu trebuie sa stea mai presusu de partide, — ceace se pote numai atunci, deca nu va fi in mijloculu partideloru.

Pope'a inca aru fi doritu, sa se fia inceputu cu organizarea justitiei de josu, apoi sa se fia procesu la tribunalulu supremu, dar increderea in regimu lu face a se abate acumu dela acesta dorintia. Diplom'a din 20 Octobru 1860 punctulu 3 spune espresu, care obiecte au de fi substratu alu activitatii senatului imperialu, si cari nu. Apoi espune mai pe largu, ca din punctu de vedere politicu (ho! ho! in centru), istoricu, juridicu si administrativu si in fine din tote punctele de vedere trebuie sa se declare pentru proiectulu comitetului; apoi combate pe Budaker si cu deosebire proiectulu minoritatii din punctu in punctu. Cu deosebire combate tare parerea aceea, ca judecatorii voru fi mai independinti in Vienn'a decatu in Transilvania; caci deca aru fi asi'a, atunci aru trebui sa starulmu chiaru noi, a ni se transpune toti judecatorii, chiaru si cei mai de josu la Vienn'a.

Cons. reg. de Papp combate propunerea majoritatii si recomanda proiectulu regimului.

Dr. Teutsch din motivele de mai susu, dar cu deosebire din motivulu dreptulu istoricu combate parerea majoritatii si recomanda proiectulu lui Herbert: ca adeca sa ne subordinamu in privinta judiciaria sub curtea generala judecatorésca si casativa din Vienn'a; caci numai astfelu pote ave justitia noastra unu venitoriu.

Episcopulu Fogarasy in cuventu mai lungu si meritoriu si interuptu adeseori de acclamatii in stanga se declara pentru §. 1 din proiectulu comisiunei; ear candu acest'a, si-reserva dreptulu de a propune, ca sa se lase in voia principelui tieri de a determina locul resiedintiei tribunalului supremu.

Dupa observarea lui Rannicher: ca densulu nu intelege deplinu propunerea lui Fogarasy, la carea presedintele respunde, ca cine n'o intelege sa nu voteze, — propunerea lui Fogarasy e sprijinita de ajunsu, si cu acest'a siedintia se termina.

Siedintia de Luni, 25 Maiu (6 Iuniu) 1864.

Dupa cetirea protocolului in limb'a magiara, se citescu doue petitii; prin un'a cere Baritiu concediu de trei septemani, prin cealalta Demianu pana in 15 Iuniu. Li se acorda.

Luandu-se firulu desbateriloru asup'a proiectului comisiunei, (tribunalulu supremu transsilvanu),

Vajda adoptéza parerile desfasurate de Mitr. Siolutiu si Episcopulu Fogarasy, si motivandu mai pe largu propunerea sea, o pred'a in scrisu presidiului. Aceea suna asi'a: Pentru cuprinsulu marelui-principatu alu Transilvaniei se infiintéza unu tribunalu supremu de justitia cu titulu: „R. tribunalu supremu alu Transilvaniei“ cu scaunulu seu oficialu in locul guvernului regescu transsilvanu in Transilvania.

M. Schuler in cuventu mai lungu se declara inimicu alu sufragiului universalu, precumu si parerei aceleia, ca asi'a ori asi'a doresce poporulu, care in astfelu de cestiuni nu e competente de a judeca. Dar cu tote acestea poporulu nu trebuie trecut cu vederea. Elu ascepta decisiunile cele din urma de la Imperatulu; simtiementulu monarchicu este plantatu afundu in inima poporului transsilvanu, si elu nici odata nu va fi multiamitu cu o judecata din Transilvania, in carea, dupa lim-

bagiul poporului albul s'aru face negru, și negru albu, favorindu judecatorulu pre partid'a de natiunalitatea sea (Ho! ho! in stâng'a). Sa ne ferim de a strică acestu simțimentu monachicu alu poporului, dar sa ne ferim de alta parte și de aceea, că sa nu deschidemu patimiloru natiunale câmpu de lucrare; căci natiunalitatea, ori câtu e de respectabilu isvorulu iubirei ei, totusi, esundandu in foculu patimei devine unu demonu reu. Lauda proiectulu minorității și se declara pentru proiectulu lui Herbert, rezervandu-si dreptulu, că cadiendu acest'a sa partinésca proiectulu regimului.

Mog'a combate pre Herbert și minoritatea. La considerarea trecutulu, dice, trebuie sa deosebim bine: căci in unele cause adevratu ca Maiestatea Sea a fostu instanti'a suprema, dar asemenea e adevratu și aceea, ca intr'altel'e a fostu r. guberniu provincialu, și numai prin recursu, dar nu și prin apelatiune se inaintau causele la Imperatulu. Deci sa fia curtea apelativa acolo unde e guvernulu. Maiestatea Sea nu și-a rezervatu dreptulu de a decide in instanti'a suprema in cause judecatoresci; ci dreptulu acest'a l'a datu tribunalulu supremu; de aceea totu un'a e, ori unde va fi resiedinti'a lui. Oratorulu combate parerea acelor'a, cari nu punu pretiu pe vocea poporulu; densulu din contra intru atât'a pretiuiesce vocea acest'a, încâtu e mai gat'a, a-si depune mandatulu, decâtu a veni in contradicere cu dorintiele comitentiloru sei. Căci pentru diet'a următoare se voru face și alegeri noue, la cari apoi cei ce nu aru respecta voi'a poporulu, n'aru poté fi realesi, și astfelu n'aru mai poté servi patriei și Maiestatei Sele. — In fine combate și pre Herbert și dice, ca chiaru sa fia avutu deputatii români aplecare către Vienn'a, acum in urm'a celoru audite dela Herbert și partid'a lui s'au indepartatu. Nici cu Pest'a, nici cu Vienn'a! (Voci: Bravo! Sa traiésca!)

Presiedintele intréba pentru propunerea lui Vajda; aceea e spriginita de ajunsu.

Rannicher chiarifica intrebarea de discussiune și afla, ca suntu două cestiuni: 1) că sa se creeze pentru Transsilvania unu tribunalu supremu independente? 2) că sa fia loculu lui in Transsilvania ori in Vienn'a? Pentru punctulu d'antăiu staruiesce și proiectulu regimulu și crede ca mai tota diet'a; numai Salmen și Herbert suntu in contra. In privinti'a punctulu alu doilea lupt'a e ferbinte, și se pare ca numai prin iavingere séu perdere a unei părți se va poté fini, ear mijlocire nu va fi intre cele două partide; in fine dupa ce lauda pre Teutsch ca istoricu, dar afla ca a trecut cu vederea starea actuala a țerei, se mira, cum Br. Kemény in 15 Novembre 1841 pot'i desfășura in dieta atâtu de elocuinte scaderile justitiei transsilvane, și totusi că cancelaru aulicu, la anulu 1860 reintroduse acest'a justitia confusa. Densulu partinesce din totu sufletulu punctulu primu: crearea unu tribunalu independente transsilvanu; ear câtu pentru siederea acelu'a, de ore ce vede ca nu se voru uni parerile, crede ca sa se lase punctulu acest'a la voi'a principelui. —

H. Schmidt nu e multamitu nici cu proiectulu comitetulu, nici cu alu regimulu, ci partinesce proiectulu lui Herbert.

I. Balomiri declara, ca aru combate proiectulu lui Herbert; dar de ore ce acest'a prin Rannicher s'a combatutu atâtu de eminente, încâtu se poté privi că și cadiutu, nu va sa mai ostenésca atentiunea casei prin repetiri. Intre motivele, ce-lu îndemna a partini proiectulu comitetulu, e și acest'a neamintitu pânăacumu, că banii sa nu easa din Transsilvania, carea fără de aceea e atâtu de seraca. Proiectulu minorității lu combate din punctu in punctu.

Schuler — Libloy imputa combatatoriloru lui Herbert, ca n'au luat privire atâtu la starea justitiei, câtu la alte impregiurări, și-i aseména cu Narcisu, care fiindu amorsatu in sine insusi, vedeă tipulu seu in tôte fântânile. Pentru Herbert și din punctulu de vedere economicu, căci datoriile statulu suntu de 2 ori atâtu in florini, câte minute suntu dela nascerea lui Christosu până n diu'a de astadi (2,600 milliône.)

Gull in cuventu lungu, in care intre altel'e propunerea comitetulu o numesce regresu, se alatura la proiectulu regimulu.

Dr. Ratiu in cuventu mai lungu se declara pentru proiectulu comisiunei.

Br. Salmen respunde la unele observări ale comisarului regimulu Papp din siedinti'a premergătoare, și partinesce propunerea lui Herbert.

Cu aceste, la propunerea lui Fr. Schneider, siedinti'a se închide la 2 ore. —

Protocolulu,

ce s'a luat in siedinti'a Comitetulu Asociatiunei tinuta in 7 Iuniu c. n. a. c. sub presidiulu Reverendisimulu Domnu V. presiedinte Tim. Cipariu, fiindu de fatia DD. membri ai comitetulu: Par. Archimandritu Ioanne Popasu, D. Cons. Iac. Bolog'a, D. Cons. de finantia Petru Manu, D. Cons. de scóle Dr. P. Vasiciu, D. protosinchelu Nic. Popca, D. Jude regiu Elie Macelariu, D. Directoru Gimnasialu Gabriele Munteanu, D. Advocatu Dr. Ioanne Nemesiu, D. parochu Sav'a Barcianu Popovicu, apoi Secr. II. Ioann V. Rusu, Cassierulu Ioane Brote, Controlorulu Alessandru Bacu și Archivariulu Vis. Romanu.

Siedinti'a s'a inceputu cu verificarea protocolulu siedintiei trecute. Dupa aceea trecendu-se la ordinea dilei, s'au pertractatu următoarele:

§. 30. S'a prezentatu starea cassei Asociatiunei, din carea se vede, ca cass'a pre tempulu acestei siedintie are in proprietatea sea summ'a totala de 19,704 fl. 62 xr.

Ear' erogatiunile se suie până la summ'a de: 2369 fl. 42 xr: v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 31. D. Vice-presiedinte alu Assoc. Tim. Cipariu oferă in folosulu fondulu Asociatiunei, in obligatiuni urbariali summ'a de 200 fl. v. a., facendu-se prin acest'a membru fundatoriu alu Asociatiunei.

Comitetulu priimesce cu cea mai caldura multamita acestu frumosu ofertu și decide, a se dá resp. Domnu diplom'a de membru fundatoriu alu Asociatiunei.

§ 32. In urm'a decisiunei comitetulu Asociatiunei din 1 Martiu a. c. D. Secretariu primariu Georgie Baritiu, tramite proiectulu de ordinea lucrărilor pentru adunarea gen. IV a Asociatiunei, ce se vá tine la Hatiegu in 1 Augustu dupa calend. nou, anulu curinte; totdeodata insinuandu-si dimissiunea din postulu de Secretaru, se roga a se luá acest'a spre sciintia și a se referi adunării generale.

Conclusu. Proiectulu de programa (séu ordinea lucrărilor) compusu de D. Secr. primariu, dupa putine modificatiuni, s'a priimitu de alu seu din partea Comitetulu, și s'a decisu a se publicá câtu mai eurendu. Ear' ce atinge dimissiunea lui Secretariu primariu, Comitetulu tinenduse de §§-ii 11 și 29 din Statutele Assoc., o ia numai spre sciintia.

§ 33. D. membru alu Comitetulu Elia Macelariu, cite-sce o harthia de dto 22 Maiu (3 Iuniu) a. c., prin carea Domni: Dionisiu Adamovicu Capelanu gr. orientalu și Gerasimu Muncacianu Curatoriu bisericicii gr. orientale, — ambii din Abrudu, facu cunoscutu Comitetulu, cumca Dóm'n'a Ann'a Colosi veduva din Abrudu, li-a predatu o suma de 1000 # cu scopu de a o administrá la fondulu Asociatiunei, cá o fundatiune destinata pentru ajutorarea a trei tineri studenti din Muntii apuseni, și ca chiaru pre candu numitii Domni, in calca loru către Sabiiu, ajunsera in Belgradu, Incl. Magistratu din Belgradu, la intrevenirea consangeniloru nobilei daruitoric, — cari consangeni nu-i suntu nici ascendenti, nici descendenti, ci numai colaterali — le luá in secuestru sum'a de 1000 # destinata spre scopulu mai susu amintitu; deci in urmarea acestor'a se roga, cá Comitetulu Asociatiunei sa binevoiesca a pune pasii de lipsa pentru castigarea amintitei sume. Totu in legatura cu acest'a, susnumitii Domni producu și unu atestatu demnu de credintia, prin carele inca se constatéza scopulu, spre care fu destinata acea fundatiune.

Conclusu. Dupa desbateri mai indelungate, in urma se decise, cá din partea Comitetulu Asociatiunei numai decâtu sa se faca pasii de lipsa la presidiulu In. Guberniu regiu, pentru cá acest'a sa se indure a demanda, cá susnumit'a suma de 1000 #, care de presinte se afla pusa in secuestru la Inclitulu Magistratu din Belgradu, sa se pastreze acolo in depositu până la decidera finale a acestei cause: inse totdeodata sa se postésca și D. Advocatu din Abrudu Mateiu Nicol'a, cá in numele Asociatiunei, cá impoteritulu aceleia, se iee mesurele, ce leva aflá de lipsa, pentru asigurarea sumei resp. in interesulu Asociatiunei, comunicandu-i-se spre acestu scopu și actele relative. Tôte acestea, dimpreuna și actele resp. in copia, sa se comunice și cu Escellenti'a Sea D. presiedinte alu Asociatiunei, carele se afla acum la Elópatak.

§. 34. Secretariatu reportéza, cumca la premiulu de 100 f. v. a. destinatu pentru o carte agronomică mai buna, — pentru care se publicase concursu dto 6 Oct. 1863 au concursu doi insi, tramitendu-si manuscrisele sale la Comitetulu Asociatiunei spre cenzurare. Asemenea se afla unu concurent si pentru premiulu de 100 f. destinatu pentru unu meseriasiu mai desteru și mai capace in art'a s'a, carele inca si-a tramisu atestatele cerute. Decisiune. Manuscrisele DDloru Concurinti la premiulu destinatu pentru cea mai buna carte in ramulu agronomicu,

cum și Concurințele la premiul destinat pentru un meseri-
asiu desteru, sa se predea spre censurare unei Comisiuni de-
numite spre acestu scopu in persoanele DDloru membri ai
Comitetului: Dr. P. Vasiciu, Petru Manu, Ilia Macellariu și
Gabriilu Munteanu.

§ 35. Secretariatul mai reportéza despre pasii facuti
pâna acum din partea Dlui Ioane Gozmanu, Advocatu in O-
rădea mare, in caus'a unei pretensiuni a Asociatiunei la mas-
s'a debitorului seu Vasilie Curesiu din Beiusiu, ce a deve-
nit sub impartire între creditorii sei.

Se ia spre sciintia.

§ 36. Secretariatul raportéza in urma, despre sumele
incurse la fondulu Asociatiunei de pe timpul siedintei tre-
cute pâna la siedint'a presinte, cu acea observatiune, ca
sumele incurse pâna la 10 Maiu a. c. s'au publicatu in Nulu 36 alu
Telegrafului român, car sumele incurse dupa 10 Maiu pâna
la siedint'a presinte se voru publicâ in numerulu celu mai de
apropé alu Telegr. român.

Totu cu asta ocaziune Secr. aduce la cunoscint'a Comi-
tetului, cumca sume mai frumoșe au intratu dela DD. Colec-
tori ai Asociatiunei Iosifu Siulutiu Jude primariu in Comita-
tulu Cetatiei de balta, și Aug. Ladai Comite supremu in Comi-
tatulu Albei de susu. Celu d'antâiu a transmis câ oferte
benevole adunate prin zelulu și staruint'a s'a, dela 19 Co-
mune din Comitatulu Cetatiei de balta sum'a de 379 f. 38 cr.

Celalaltu Domnu iarasi câ oferte și contriburi deobligate
pre mai multi ani dela 8 individi și 47 Comune din Comita-
tulu Albei de susu, a administratu sum'a de 282 f. v. a.

Comitetulu luandu acestu raportu spre placuta cun-
scintia, totu deodata se simte îndatoratu a esprimâ prin a-
cest'a susu amintitiloru Domni Colectori public'a sa recu-
noscintia.

Cu acestea siedint'a Comitetului se incheia pe la 8 ore ser'a.

T. Cipariu, m. p. Vice-presedinte.

Ioanne V. Russu, m. p. Secretariu II.

Brasiovu 25 Maiu 1864. Se scie și se crede, ca
toti cei ce au cetitu in jurnalele nôstre, cumca Episcopii și
cu deosebire Escellent'a Sea Archipastoriulu Andreiu Br.
de Siagun'a, cunoscutulu conducatoriu și luptatoriu pe
aren'a politica, care adi patimesce la băi, lipsescu dela acea
lupta, și anume de asta data dela siedintiele dietale, s'au in-
tristatu adencu. O asemenea deosebita intristare și superare
sfasietore s'au vediatu la locuitorii nostri de pe aici din 5
Protopopiate, cari au in mijloculu loru pe acelu Inaltu Parinte
suferindu, și cari au implinitu adi unu convenitu actu de re-
verintia și pietate câtra veneratulu loru Archipastoriu. D.
Protopopu I. Petricu, insotitu de o deputatiune de 12 perso-
ne din dd. Negutiatori și Preoti din Brasiovu și Sacele, — au
predatu Essellentiei Sele o Adressa, in carea arata compa-
timirea loru cu inaltulu barbatu, și-i uréza din adunculu ini-
mci, câ Domnedieulu poteriloru sa-i restituie câtu de curendu
scump'a și prescump'a sanetate.

Varietâti și noutâti de di.

(Demboviti'a re'nvieata.) In valulu lucruri-
loru celoru mari de aici și de dincolo amu intardiatu a comu-
nicâ cititoriloru nostri, ca fôia „Demboviti'a,” creata de actua-
lulu ministru de culte, d. Bolintineanu la 1859, dar
curendu suspendata, reapare sub redactiunea tinerulu poetu
și patriotu Haralambu Grandea. Program'a lui e: Ega-
litate! Organizare! — Sa traiésca și sa prospereze!

La c. r. academia din Sabiiu se voru tiné esamenele
publice ale ambeloru cursuri la fineasemestrului de véra a a-
nului 1863¹, in lun'a lui Iuliu in modulu urmatoriu:

Cunoscint'a lezei de administratiune, script. in 4 Iulie
dela 8—12; verb. in 6, dela 8—12 și dela 4—6; și in 7.
dela 8—10 ore.

Dreptulu civilu austriacu, script. in 4 dela 3—6; verb.
in 6 dela 9—12, dela 3—6; in 7 dela 9—12 și dela 3—6,
s. in 8 dela 8—9 ore.

Filosofi'a dreptului, script. in 7 dela 10—1; verb.
dela 9—12 și dela 3—6 ore.

Pandectele, script. in 7 dela 3—6; verb. in 9 dela 9—12
și dela 3—6 ore.

Dreptulu canonicu script. in 8 dela 8—11; verb. in 12
și in 13 dela 8—12 și dela 4—6 ore.

Administratiunea politica, script. in 8 dela 4—7 verb. in
12 dela 7—10 și dela 4—7 ore

Dreptulu cambialu și comercialu script. in 8 dela 3—6
verb. in 13 dela 9—12, 3—6 și in 14 dela 8—10 ore.

Dreptulu penalu și procedur'a, script. in 12 dela 10—1;
verb. in 15 și 16 dela 9—12 și dela 3—6, și 18 dela
9—12 ore.

Dreptulu montanu, script. in 18 dela 4—7; verb. in 20
dela 7—10 și dela 4—7; in 21 dela 7—10 ore.

Procedur'a civila, script. 19 dela 3—6; verb. in 22 dela
9—12, 3—6 și in 23 dela 9—11 ore.

Istori'a austriaca, script. in 23 dela 3—6, apoi in 25
și 26 dela 9—12 și dela 3—6 ore; in urma

Statistic'a austriaca, script. in 21 dela 4—7; verb. in
25 și 26 dela 7—10 ante și dela 4—7 dupa amedi. —

(Unu anuntiu din Romania.) Fôia nôstra ger-
mana aduce unu anuntiu, prin care unu apotecaru din Focsiani,
anume Oravetz, cautu unu asistente, care sa scie bine limb'a
germana, magiara și — româna. Câ candu Focsianii aru fi
unde-va la Renu, și nu in inim'a Romaniei! Asiâ le umbra
fratiloru nostri de dincolo cu strainii, in cele mici, — și do-
rere și in cele mari: „carele manâncu din pânea mea, radica
asupra mea viclenia!”

O brosiurica fôrte de lipsa a esitu in dilele
acestea in libreri'a Filtsch in Sabiiu (pretulu 30 xr. v. a.)
adica tabela de reductiune a piastrilor (leiloru) și paraleloru
in valuta austriaca, și a valutei austriace in piastri și parale,
— carea prin trebuint'a eii insasi se recomanda tuturoru ce
au de a face cu Romania in negociu și comerciul de totu felulu. —

(Multiamita publica.) Subscrisulu primindu
prin st. Domnu Michailu Dobode Rusc'a, secretariulu
judicialu din Orestia, o colecta de ajutorintia in cursulu aca-
demicu de 18 f. v. a., me afflu in placut'a pesetiune de a-mi
esprime profund'a mea multiamita publica atâtu câtra Domni'a
Sea pentru initiativ'a acestei fapte nobile, câtu și câtra acei
marinimosi Domni contribuenti, din a câroru bunatate a resul-
tatu acestu ajutoriu generosu, pentu care le voiu pastrâ tot-
deuna aduna mea multiamita și recunoscintia.

Georgiu Danila, juristu.

Principatele române unite.

Principele Alexandru Ioann I., dupace a primitu
din mânilu comisiunei ad hoc plebiscitulu și prin elu bine-
cuventârile bunului Seu poporu, a plecatu Domineca in 24
Maiu la Constantinopole, spre a salutâ pre Sultanulu. Mari'a
Sea este insotitu de o suita numerosa și stralucita, in carea
se afla și d. Negri, bravulu aginte alu principatoru in
Constantinopole, inteligintele și patrioticulu fiu alu Romaniei,
ce servése Principelui seu și patriei se de atâti'a ani in a-
cestu postu greu cu celu mai profundu devotamentu și celu
mai fericitu succesu. Primirea Domnitorulu Româniloru va
fi fôrte distinsa; spre insotirea lui e avisatu unulu din genc-
ralii adjutanti ai Sultanului, care-lu va intimpinâ indata la
tregerea Sea preste Dunare; spre resiedintia i se pregatesce
celu mai frumosu palatu dela Apele-dulci, — sciri acestea cu
totulu contrarie acelor'a, ce le imprâscia cobele tierci, cari pre-
cunâ ascépta furii cei vili dupa intunereculu noptii, asiâ
ascépta cu ochii cascati, dor dor vine vr'o invasiune straina,
câ sa se ascunda dupa spatele eii și sa restorne edificiuulu
din 2 Maiu. —

La plecarea Sea Domnitorulu au emisu câtra poporulu
Seu unu manifestu, din care ori cine-lu va citi fâra preo-
cupatiune, va simti, ca Domnitorulu vorbesce limbagiulu unui
tata, candu se departéza pe câta-va vreme de acasa, din
mijloculu filoru sei. Eata-lu!

Alexandru Ioann I.

Cu mila lui Domnedieusii vointia natiu-
nale Domnulu Principatoru Român-
unite.

La toti de fatia și viitori sanetate.

De mai multu timpu doriamu a salutâ in persôna pre
Maiestatea sea noulu Sultanu, augustulu nostru suzeranu; bu-
n'a-vointia și ingrijirea, ce pururea amu gasitu lângu inalt'a
Pôrta și poterile garantii pentru natiunalitatea și prosperitatea
tierci nôstre, și de care amu avutu dovedi in mijloculu ul-
timeloru eveniminte, Ne îndemna dara și mai multu a Ne duce
pe unu scurtu tempu la Constantinopole, și acést'a pentru a
dobândi o noua recunoscere a autonomiei Romaniei.

In lips'a Nôstra din tiéra, Noi incredintiamu ocârmuirea
Principatoru-unite consiliulu Nostru de ministri.

Consiliulu Nostru de ministri in generalu, și fia-câremi-
nistru in deosebi, voru indestulâ trebuintiele publice, in com-
petint'a loru și in marginirea legiloru in vigore.

Din lucrârile, cari ceru santiunea domnesca, se voru pune
in aplicatiune numai acelea de o neaperata trebuintia. Pentru
acestea se va tiné o anume lista, spre a Ni se infatisia la
intorcerea Nôstra.

Schimbâri in funtiunile publice, atâtu civili câtu și mili-
tarie, nu se voru face, de câtu la casuri gravi și numai cu
autorisatiunea consiliulu de ministri, pentru posturile la cari
se facu numirile prin ordinantia seu ordine de di domnesci.

In asemeni casuri, nouele numiri voru fi numai provisorie, pâna la intarirea sêu revocarea nôstra.

Noi ne punemu tóta increderea in patriotismulu sî in spiritulu de ordine, de care natiunea a datu pururea, sî mai indestulu in impregiurările actuali, nisce dovedi atátu de vederate. Speru, ca in scurt'a Nôstră lipsa din tiéra vâ domni pretutindene aceeași ordine esemplaria, care ne a radicațu atátu de susu in ochii lumii civilizate.

Presiedintele consiliului nostru de ministri sî ministru din intru, este autorisatu a luá tôte mesurile cuvenite pentru mantinerea liniscei publice, sî tôte autoritățile civili sî militare suntu chiamate sî datóre, a aduce in implinire dispozițiunile, ce va socoti de cuviintia de a adoptá.

Presiedintele nostra de ministri este insarcinata cu executarea acestei ordonantie.

Data-s'a in orasiulu Bucuresti la 24 Maiu anulu 1864.

Alessandru Ioann I.

(Contr'asemnata) Ministrulu secretariu de Statu, Presiedintele consiliului ministrilor. Cogalniceanu.

In cele urmatóre comunicámu alte dóue acte de insemnate din 21 Maiu.

ACTU

de constatarea voturilor date de populu Românú asupr'a **Plebiscitului** propusu pentru 2/14 Maiu 1864.

Noi subscrisi: Nifonu Mitropolitulu Ungro-Valachiei, Vasiliu Sturz'a, primul Presiedinte alu Curtiei de cassatiune, Alessandru Catargiu, Presiedinte de sectiune la Curtea de Cassatiune, Ioann Emanuilu Florescu, generalu sî capulu I. comandamentu militarú, Constantinu Apostolescu, Presiedintele Curtiei de Appelu civile sectiunea I din Bucuresti, Dimitri Melegie, Presiedintele Curtiei de apelu din Craiov'a, Constantinu Bosianu, Decanulu facultății de dreptu din Bucuresti, Titu Liviu Maiorescu, Rectorulu Universității din Iasi, Stefanu Stoic'a, Presiedintele Municipalității din Bucuresti, Michailu Idierulu, Presiedintele Municipalității din Iasi, Ioann Solomonu, Presiedintele Municipalității din Craiov'a, Nicolaie Hagi Nicola, Presiedintele Municipalității din Galati, Georgiu Alexiu, Presiedintele Municipalității din Ploesci, cari prin decretulu Mariei Sele **Alessandru Ioann I, Domnulu Romaniei**, cu nr. 565 din 14/26 Maiu 1864, suntemu numiti Inalta comisiune, pentru a cercetá votulu datu de poporulu Românú asupr'a Plebiscitului, ce i s'a propusu de Mari'a S'a, prin proclamatiunea dela 2/14 Maiu, ne amu adunatu in sânt'a Mitropolia, in dílele de 18, 19 sî 20 Maiu sî am cercetatu registrele originale, adeverate sî de Tribunalele fiacărui judetiu, in care au subserisu cetatenii de ori ce trépta, — cuprindiendu sî preotimea sî armat'a — din tóte satetele sî orasierele tierei intregi, sî din numerulu totalu de 754,148, (siete sute cincí-dieci sî patru de mii, un'a suta patrudieci sî optu) alu celor cu dreptu de a votá, dupa arătarea Administratiunilor, amu doveditu, ca 682,621, (siese sute optu-dieci sî dóue de mii, siese sute dóue-dieci sî unu) de cetateni au priimitu Plebiscitulu propusu de Mari'a Sea, dicendu: DA, sî numai 1,307 (un'a miiá trei sute sî siette) au votatu impropu, dicendu: NU.

Acestea amu gasitu sî le marturisimu inaintea Natiunei.

Ear spre deplin'a lorú intarire noi amu subserisu toti cu propri'a nôstra mâna actulu de fatia in dóue esemplare, din care unulu lu vomu supune noi insine Mariei Sele Domnului, ear celalaltu lu vomu inaintá Dlu Presiedinte alu Consiliului de ministri, pentru a fi asediatu in archivulu Statului.

Incheiatu la Bucuresti in sânt'a Mitropolia Joi la 21 Maiu (2 Iuniu), anulu mantuisei un'a miiá optu sute siese-dieci sî patru.

Urméza semnatura Presiedintelui sî membrilor Inaltei Comisiuni. Secretariu I. **C. Petrescu.** „Dembovit'a.“

Comunicámu aci lectoriloru discursulu municipalității capitalei cititu in díu'a presentárei plebiscitului, sî respunsulu M. S. Domnitoriului.

Pré-Inalte Dómne!

„Dorintiele poporului românú sî sperantiele, ce elu a pusú in Mari'a Ta de candu V'a chiamatu pe tronulu ambelorú tieri surore, aceste dorintie sî sperantie, multumita patriotismulu luminatu sî inteliginte alu Inaltímei Tale sî alu demnilorú consiliari ce V'ati alesu, suntu astadi in mare parte realizate.

„Un'a din marile fapte natiunali, ce voru glorificá numele Mariei Tale in istori'a tierei, este, Mari'a T'a, sî aceea ce ne a facutu a veni astadi inaintea Inaltímei Tale.

„Actele supuse aprobárei natiunei prin decretulu Mariei Tale din 2 Maiu, suntu dóue mari acte natiunali sî liberali, menite a deschide Romaniei o noua era de prosperitate sî de

progresu pe calea, ce strabatu acumu natiunile cele mai civilizate ale Europei.

„Capital'a intielegendu folósele, ce are sa produca pentru tiéra punerea in lucrare a acestorú mari acte, s'a grabitu a respunde chiamárei Mariei Tale cu același devotamentu, ce V'a aretatu totdeun'a in asemeni mari cestuni natiunali: ce cetatenii din Bucuresti au votatu mai in unanimitate plebiscitulu.

„Votulu poporului este depusu astadi in mânilé Mariei Tale. Clerulu a invocatu bine-cuvenitárele Cerului asupr'a acestui votu, sî noi, reprezentantii capitalei, in capulu deputatiloru de suburbie, sî alu corporatiuniloru comerciali sî industriali, facemu cele mai calduróse urári, cá Domnedieu sa Ve tina multi ani pe tronulu tierei sî sa mergeti neincetatu pe calea de dreptate, de libertate sî de progresu, pe care voiti a conduce natiunea, sî pe care capital'a va dá totdeun'a Mariei Tale totu concursulu seu devotatu sî patrioticu.

„Urámu totdeodata, sa traiésca asemene multi sî fericiti ani sî Mari'a Sea Dómn'a, ilustr'a sî pretiós'a consórté a Inaltímei Tale, cárei'a depunemu respectuósele nôstre omagie cu ocaziunea aniversarei numelui Seu!

„Sa traiésca Mariele Loru!

„Sa traiésca Romani'a!“

Respunsulu Mariei Sele.

„Multiumescu Municipalității de Bucuresti pentru felicitatiunile, ce-Mi adreséza in numele orasiului.

„Multiumescu comerciului sî populatiunei intregi a antáiului orasiu alu Romaniei. I multiumescu pentru ordinea minunata, ce a presieditu la sevarsirea unui actu atátu de importante in viét'i'a fiécárei natiuni.

„Nóu'a era, in care pasímu, va fi manósa in imbunatatiri morali sî materiali. O mare parte din acestea voru priivi orasiulu Bucuresti, a cáruí buna stare sî inflorire Ne voru fi pururea scumpe.

„Aici totulu este de facutu. Nouele institutiuni comunali voru dá orasiului midilócele de a-sí poté indestulá tóte trebuintiele sele.

„Din partea Mea, Eu ve fagaduescu totu concursulu guvernului pentru desvoltarea sî inflorirea unui orasiu, care a castigatu noue titluri la recunoscinti'a Mea.

Ve multiumescu, Domnilorú, despre felicitatiunile ce-Mi adressati pentru Mari'a Sea Dómn'a; Mari'a Sea le va priimi cu o deosebita placere.“ — „Bucimulu.“

Mai nou.

Jurnalele continua criticele asupr'a agendelorú din Romania. Vomu comunicá in nr. urmatoriu parerea foii „Ost und West“, care de mai multe ori a datu dovedi ca 'ntielege sî apretiuiesce nesuintiele Romaniei. —

Din afara nimicu mai insemnatu. Ducele de Augustenburg colinda pela curtile din Berlinu sî Vienn'a. Conferinti'a de Londr'a inca n'a gasitu chei'a pácei.

Nr. 8—2

EDICTU.

Prin care Constantiu Migea din Cacov'a, scaunulu Seli-scei, carele de 7 ani au parasitu pre legiuit'a sea sotia Mari'a nascuta Ioann Micleusiu totudin Cacov'a, fára a se sci loculu aflárei sî modulu petrecerei lui, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se infatisieze inaintea scaunului protopopescu subserisu, pentru-ca la din potriua, processulu matrimoniale asupr'a-i pornitu, se vá otari sî fára de elu in intielesulu ss. Canóne bisericesci.

Sabiiu 1 Maiu 1864.

Scaunulu protopopescu gr.-res. alu Tractului Sabiiului I. cá foru matrimoniale.

Ioann Hanni'a m. p.

Protopopu.

Nr. 9—1

Escriere de concursu.

Devedindu vacanta statiunea de invetiátóre la scól'a fetitiloru din comun'a opidului Resinari, se deschide prin acést'a concursu spre ocuparea ei.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anulu de 262 fl. 50 xr. v. a., unu relutu de lemne de 16 fl. 60 xr. sî bani de cortelu de 16 fl.

Dómnele concurinte voru avé, prelánga cererea scrisa de mân'a domniei lorú, a dovedi prin atestate bune,

a) ca au dusu pâna acumu o vietuire nepetata in tóta privinti'a;

b) ca sciú citi sî scrie bine romanesce; sî

c) ca sciú totu felulu de lucru muerescu de mâna, trebuitoriu femeilorú nôstre sî se pricepu bine la invetiarea altora.

Cererile in asta privire suntu a se indreptá franco cátra oficiulu mai josu insemnatu (Post'a Sabiiu) celu multu pâna in 31 Iuliu a. c. cal. nou; fiindca harthielemai tardíu sosite nu se voru poté luá in considerare.

Resinari, 9 Iuniu 1864.

Oficiulu opidanu.